2016D37393

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over de Landbouw- en Visserijraad op 10 oktober 2016.

De voorzitter van de commissie,
Vermeij

De adjunct-griffier van de commissie,
De Vos

Inhoudsopgave **blz.**

I	Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
	Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie	2
	Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie	4
	Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie	5
	Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie	6
II	Antwoord/Reactie van de Staatssecretaris	7
III	Volledige agenda	7

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

Visserij

De leden van de VVD-fractie willen de Staatssecretaris vragen om nader toe te lichten hoe de voorgestelde vermindering van de kabeljauwbestanden in de Oostzee zich verhoudt met de getroffen maatregelen ten behoeven van de kabeljauwpopulatie in de Noordzee? In de geannoteerde agenda bij de Landbouw- en Visserijraad van 10 oktober staat te lezen dat de lidstaten rond de Oostzee niet van plan zijn met de aanpassingen in te stemmen, omdat deze volgens hen te ingrijpend zijn. Kan de Staatssecretaris aangeven of hij verwacht dat hier gehoor aan wordt gegeven? Zo ja, hoe kunnen verschillen in doorvoering van maatregelen tussen verschillende lidstaten dan worden verklaard? En hoe kijkt de Staatssecretaris vervolgens tegen deze ontwikkeling aan?

In het kader van de voortgang van gesprekken met Noorwegen over de noodzakelijke ophoging van de vangstmogelijkheden (TAC's) en uitruil van verschillende visbestanden willen de leden van de VVD-fractie vragen wanneer de Kamer geïnformeerd zal worden. Kan de Staatssecretaris aangegeven hoe het overleg verloopt? Deze leden zijn benieuwd in hoeverre er al afspraken zijn gemaakt en of er punten zijn waar de samenwerking met Noorwegen stroef loopt. Worden bij deze bilaterale gesprekken ook de incidenten van een nu bijna een jaar geleden betrokken toen er onenigheid was tussen de Noorse regering en Nederlandse vissers op de haringquota? Zo ja, op welke manier wordt dit ingebracht?

De leden van de VVD-fractie willen opmerken dat in het verslag van een schriftelijk overleg van 28 september jl. wordt toegelicht welke Nederlandse voorstellen er ten tafel zijn gekomen om de regels inzake de aanlandplicht voor de Noordzeelidstaten te handhaven. De vraag of en zo ja welke voorstellen er vanuit andere lidstaten zijn gekomen blijft echter onbeantwoord. Graag een reactie van de Staatssecretaris, zijn er andere Europese plannen die worden besproken naast de Nederlandse initiatieven? Kan de Staatssecretaris aangeven of Nederland en de andere lidstaten op één lijn zitten?

In het verslag schrijft de Staatssecretaris «Aangezien de maatregel weinig draagvlak in de sector kent is de nalevingsbereidheid naar verwachting laag». De leden van de VVD-fractie ervaren de inzet van de sector anders.

Kan de Staatssecretaris deze zin in het verslag van het schriftelijk overleg nader duiden? Is het niet zo dat de Nederlandse sector zich inzet om te voldoen aan de aanlandplicht?

In dat kader willen de leden van de VVD-fractie vragen of het waar is dat er vertraging wordt opgelopen bij de verlening van vergunningen voor ontheffingen van innovatieve projecten in kader van de aanlandplicht. Projecten die het overlevingspercentages moeten vergroten. Kan de Staatssecretaris aangeven hoeveel vergunningen er zijn verstrekt en wat de gemiddelde doorlooptijd is?

Kan de Staatssecretaris aangeven wat de stand van zaken is ten aanzien van de zogeheten «choke species»? Hoe loopt het met de quota? Daarnaast willen deze leden vragen naar de grotere druk die op de visserij komt te liggen naarmate de aanlandplicht verder wordt uitgerold en er meer soorten onder komen te vallen. Kan de Staatssecretaris hier nader op ingaan?

De leden van de VVD-fractie constateren dat de aanlandplicht er mede op aandringen van Groot-Brittannië is gekomen en nu, na de Brexit, zij zich aan deze regeling willen onttrekken. Kan de Staatssecretaris hier een reactie op geven? En kan worden toegelicht hoe dit gegeven de discussie over de aanlandplicht in Europa beïnvloedt? Kan de Staatssecretaris aangeven of de toekomst en uitvoering van de aanlandplicht hierdoor verandert?

De leden willen de Staatssecretaris vragen naar de brandbrief die hij heeft ontvangen vanuit de Nederlandse Vissersbond naar aanleiding van de aangekondigde kortingen en terugvorderingen door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) op de verstrekte subsidie in kader van het Europees Fonds voor de Visserij. Is het waar dat Nederland op de vingers is getikt door de Europese Commissie bij de uitvoering van de subsidieregelingen van het Europees Fonds voor de Visserij? Om welke bedragen gaan de kortingen en terugvorderingen? Wat betekent dit voor de projecten, en voor de bedrijven die het betreft? De leden van de VVD-fractie willen de Staatssecretaris vragen of hij al een antwoord verzonden heeft op de brandbrief. Zo ja, wat heeft hij hier in aangegeven? Zo nee, wat zal zijn reactie zijn? Is de Staatssecretaris bereid om in overleg te treden met de Nederlandse Vissersbond om tot een oplossing te komen?

Lijst van invasieve soorten

Op 3 augustus is de Unielijst met betrekking tot invasieve soorten gepubliceerd en daarmee van kracht. De leden van de VVD-fractie hebben bezwaar tegen de Unielijst. Deze leden hadden veel liever een regio specifieke lijst gezien. Eerder is al aangegeven dat de wolhandkrab op de Unielijst staat vermeld. Dit kan grote gevolgen hebben voor de visserij op de wolhandkrab. De leden van de VVD-fractie willen de Staatssecretaris vragen of er ten aanzien van de wolhandkrab al een beheersplan is opgesteld? Is de sector hierbij betrokken en wat betekent dit voor de hen? Zijn er door de totstandkoming van de Unielijst handelsbelemmeringen ontstaan met andere lidstaten?

Deze leden hebben begrepen dat op woensdag 5 oktober een comité van lidstaten bijeen zal komen voor een nieuwe lijst met invasieve soorten, en dat er direct stemming zal plaatsvinden. Kan de Staatssecretaris aangeven wat de inzet van Nederland zal zijn tijdens deze bijeenkomst en stemming? Op de nieuwe lijst staat bijvoorbeeld Lupine. Een plant die veel gebruikt wordt voor de teelt van eiwitten, maar ook gewoon te

vinden is in de tuin. De leden van de VVD-fractie hebben zorgen over onder meer de aanwezigheid van Lupine op de nieuwe lijst. Deelt de Staatssecretaris deze zorgen?

Controle handelsnormen

Eerder dit jaar kondigde de Staatssecretaris aan dat de controle op handelsnormen over zal gaan van de NVWA naar de sector zelf. Dit kwam als een verrassing voor de sector. De leden van de VVD-fractie hebben begrepen dat de sector hard bezig is om de controle zelf uit te gaan voeren, maar dat de zorg leeft dat 1 januari 2017 te vroeg komt. Kan de Staatssecretaris hier een reactie op geven? Is de Staatssecretaris bereid om wat meer tijd uit te trekken zodat de sector hier zelf goed invulling aan kan geven? Dit is immers ook in het belang van de kwaliteit en veiligheid van het product.

Landbouw

De Europese Commissie heeft in juli jl. een steunpakket van 500 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de veehouderijsectoren. Van de 350 miljoen euro die besteed kan worden door lidstaten, heeft Nederland 22,9 miljoen euro toegewezen gekregen. Kan de Staatssecretaris aangeven hoe hij de 22,9 miljoen over de verschillende sectoren gaat verdelen en hoe de bedragen worden ingezet. Wanneer worden de sectoren over deze invulling geïnformeerd?
Wat zijn de uitgangspunten (met andere woorden wat is het doel wat met deze bedragen beoogd wordt) en wat zijn de randvoorwaarden voor invulling van deze middelen?

In het kader van het vergroenen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) geldt de verplichting om minimaal 5% van het areaal bouwland en tijdelijk grasland aan te wijzen als Ecologisch Aandachtsgebied (EA). Dit kan bijvoorbeeld worden ingevuld door de teelt van vanggewassen of stikstofbindende gewassen. De Europese Commissie stelt een algemeen verbod voor van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in EA-gewassen. Dit betekent dat gewasbeschermingsmiddelen in de teelten van aaltjesonderdrukkende teelten en stikstofbindende gewassen, die onder de vergroeningsmaatregel vallen en waar een uitzondering op was, niet langer worden toegestaan. Kan de Staatssecretaris daar een reactie op geven? Is de Staatssecretaris zich bewust dat door dit algemene verbod op gewasbeschermingsmiddelen een niet-chemisch alternatief voor bestrijding van aaltjes ook verdwijnen? Is de Staatssecretaris voornemens zich in te zetten om dit verbod te voorkomen? Zo nee, waarom niet? Kan de Staatssecretaris aangeven hoe andere EU-lidstaten in deze staan? Is het waar dat meerdere lidstaten zich uitspreken voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen? Is de Staatssecretaris met de leden van de VVD-fractie van mening dat als het gebruik in andere lidstaten wel wordt toegestaan er een ongelijk speelveld ontstaat?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

Toekomst van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)

De leden van de PvdA-fractie achten met het oog op een duurzaam GLB een meer integraal voedselbeleid noodzakelijk, waarin onder andere milieuvervuiling, klimaatverandering, biodiversiteit en eerlijke handel op elkaar afgestemd worden. Wageningen University and Researchcenter (WUR) heeft onderzoek gedaan naar de bestaande pijlers van het GLB en

de ontwikkeling van de landbouwsector. Daarover is een interessant artikel gepubliceerd[1].
Wij horen graag een reactie van de Staatssecretaris op dit advies van de WUR. Bent u bereid dit in onderhandelingen over de toekomst van het GLB in te brengen?

Hormoonverstorende stoffen

Op 15 juni 2016 heeft de Europese Commissie een niet-bindende mededeling gepresenteerd over hormoonverstorende stoffen met daarbij twee voorstellen voor uitvoeringsregels. In het algemeen overleg behandelvoorbehoud hormoonverstorende stoffen op 14 september jongstleden werden met het kabinet hierover informatieafspraken gemaakt. Tijdens dit algemeen over is onder andere afgesproken dat de Staatssecretaris dit onderwerp op de geannoteerde agenda zou zetten indien er in Europa over gesproken werd. Wij hebben vernomen dat hier op 21 september in Europa over gesproken is en vragen de Staatssecretaris om een verslag van de uitkomsten.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP- fractie hebben geconstateerd dat er een voorstel van de Europese Commissievoorligt om MON810, 1507 en Bt11 toe te laten voor teelt (MON810 bij wijze van verlenging). Zij zijn hier ontstemd over en vragen de Staatssecretaris om in het comité (standing committee on plants, animals, food and feed) tegen te stemmen. Kan de Staatssecretaris het krachtenveld schetsen en de procedure en tijdslijn uitleggen? Wat is het standpunt van de Staatssecretaris in deze en welke instructie heeft zij haar vertegenwoordigers meegegeven voor in het comité? In welk punt van het proces van afmelden volgens de afmeldrichtlijn bevindt Nederland zich nu, en hoe is de situatie voor andere landen? Kan de Staatssecretaris de procedure en tijdslijn hieromtrent schetsen?
De leden van de SP fractie hebben geconstateerd dat ook de milieucommissie van het Europees parlement tegen toelating is. Kan de Staatssecretaris het krachtenveld en de discussies tot nu toe in de raad schetsen?

Welk afwegingskader gebruikt de Staatssecretaris om een besluit om voor of tegen de betreffende genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) te stemmen en kan dit ingevulde afwegingskader aan de Kamer gestuurd worden?
Kan de Staatssecretaris de leden van de SP-fractie uitleggen wat er gebeurd is met de uitspraken van Juncker toen hij in 2014 beloofde om de ggo-toelatingsprocedure democratischer en transparanter te maken ″to ensure that the Commission is not alone in assuming responsibility to act where member states cannot give an Opinion»? Wat is het standpunt van de Nederlandse regering in deze? Onderschrijft zij de woorden van Juncker en onderschrijft zij dat het toelatingsproces democratischer en transparanter moet? Kan de Staatssecretaris rapporteren waar in het proces bedrijven invloed gehad hebben op, en toegang tot de besluitvormingsprocessen? Waar en wanneer is er contact geweest tussen het comité en het belanghebbende bedrijfsleven? Waar en wanneer is er contact geweest tussen het belanghebbende bedrijfsleven en de Nederlandse vertegenwoordiger in het comité?
De leden van de SP-fractie hebben geconstateerd dat Monsanto's MON810, DuPont Pioneer's 1507 en Syngenta's Bt11 allen gemodificeerd zijn om de giftige stof BT te produceren. Onderschrijft de Staatssecretaris

[1] Fresco, L. 9 september 2016, in De Correspondent. Geraadpleegd via: https://decorrespondent.nl/5239/Volgens-expert-Louise-Fresco-is-dit-het-moment-voor-een-voedselbeleid-Zo-moet-dat-er-dan-uitzien/985555828686-2ba1cd52

dat het toevoegen van gif producerende eigenschappen aan planten niet in lijn is met de uitgangspunten van Integrated Pest Management? Wat is het standpunt van de regering over ggo's die structureel BT gif produceren? Onderschrijft de Staatssecretaris dat het aannemelijk is dat BT producerende ggo's ook niet doelwit organismen schaden zoals vlinders, libellen, waterdieren en zelfs zoogdieren? Welke wetenschappelijke literatuur hierover is bij de Staatssecretaris bekend?

Deze leden hebben geconstateerd dat 1507 en Bt11, ook gemodificeerd zijn om resistent te zijn voor het sprayen met het gif glufosinate ammonium. Hoe classificeert de Staatssecretaris dit gif, en kan zij gevolgen en de mogelijke risico's van dit gif schetsen? De leden van de SP-fractie hebben vernomen dat het een hormoonverstorende stof is; wat is de mening van de Staatssecretaris hierover, en waar baseert hij zijn beoordeling op? Deze leden vernamen dat het gebruik van het gif sinds 2013 beperkt is wegens giftigheid voor zoogdieren. Kan de Staatssecretaris uitleggen waarom in 2013 besloten is het gebruik te beperken en kan zij uitleggen waarom gebruik in combinatie met een ggo (structureel gebruik dus) nu wel verantwoord zou zijn?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Landbouw- en Visserijraad van 10 oktober 2016 en de andere agendaonderwerpen. Hierover hebben deze leden nog enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie zijn bezorgd over de gevolgen van de recent aangekondigde Brexit; dit geldt zeker voor de mogelijke gevolgen van de Brexit voor de Nederlandse landbouw- en visserijsector. Over de mogelijke gevolgen voor de landbouw is er al een bijeenkomst geweest tussen landbouwministers. Deze leden willen ook dat de gevolgen van de Brexit voor de visserijsector op het netvlies van de betrokken Europese bewindspersonen staan gezien voor de Nederlandse visserijsector de gevolgen van een Brexit direct enorm kunnen zijn. Bij de Brexit zal er onder andere onderhandeld worden over quota, de toegang tot elkaars wateren en in het bijzonder voor de Nederlandse tongvissers van belang de toegang van het duurzame pulstuig in Britse wateren. Is de Staatssecretaris zich bewust van deze grote belangen voor de Nederlandse visserijsector? De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris of hij bereid is om spoedig de gevolgen van de Brexit voor de visserij in Europees verband te agenderen. Deze leden willen absoluut voorkomen dat de Nederlandse visserijsector een speelbal wordt in deze onderhandelingen.

De leden van de CDA-fractie stellen vast dat de Staatssecretaris de Commissie wil steunen bij haar voornemen van een algemeen verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op gewassen geteeld voor de vergroening. Ten algemene vragen deze leden om dit standpunt te wijzigen en aan te sluiten bij de verschillende lidstaten die zich hiertegen verzetten. Is de Staatssecretaris hiertoe bereid? De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris daarnaast of hij kan weerleggen dat een beperkt gebruik op sommige gewassen die geteeld mogen worden ten behoeve van de vergroening of verduurzaming, zoals aaltjesbestrijders en peulvruchten, niet meer verbruik van gewasbeschermingsmiddelen in een later stadium kunnen voorkomen. Schiet een algemeen verbod zijn doel niet voorbij, zo vragen de leden van de CDA-fractie?

Deze leden willen graag zo snel mogelijk duidelijkheid hoe het deel van de nationale enveloppe van 22,9 miljoen euro besteed gaan worden voor de melkveehouderijsector? Kan de Staatssecretaris hier snel meer duidelijkheid over geven, uiterlijk voor de behandeling van de wijziging van de meststoffenwet in verband met de invoering van een stelsel van fosfaatrechten? Is de Staatssecretaris bereid om deze middelen in overeenstemming met het bedrijfsleven zo in te zetten dat zij bijdragen aan het verkrijgen van de derogatie? Zo nee, waarom niet?

II Antwoord/Reactie van de Staatssecretaris

III Volledige agenda

Geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad van 10 oktober 2016 te Luxemburg Kamerstuk 21 501-32, nr. 944 – Brief regering d.d. 30-09-2016, Staatssecretaris van Economische Zaken, M.H.P. van Dam

Verslag Informele Landbouwraad van 12 en 13 september 2016 in Bratislava Kamerstuk 21 501-32, nr. 942 – Brief regering d.d. 23-09-2016, Staatssecretaris van Economische Zaken, M.H.P. van Dam

Beantwoording vragen van de commissie over de informele Landbouw- en Visserijraad op 11, 12 en 13 september 2016 Kamerstuk 21 501-32, nr. 941 – Brief regering d.d. 07-09-2016, Staatssecretaris van Economische Zaken, M.H.P. van Dam

Antwoorden op vragen commissie over de informele Landbouw- en Visserijraad op 11, 12 en 13 september 2016 Kamerstuk 21 501-32, nr. 943 – Brief regering d.d. 26-09-2016, Staatssecretaris van Economische Zaken, M.H.P. van Dam

Voortgang verduurzaming en harmonisatie gewasbeschermingsmiddelen Kamerstuk 27 858, nr. 369 – Brief regering d.d. 07-07-2016, Staatssecretaris van Economische Zaken, M.H.P. van Dam

Inzet voor de zeventiende Conferentie van Partijen (CoP17) bij het CITES-verdrag van 24 september tot 5 oktober 2016 in Johannesburg, Zuid-Afrika Kamerstuk 31 379, nr. 20 – Brief regering d.d. 22-09-2016, Staatssecretaris van Economische Zaken, M.H.P. van Dam.